

Europos regionų komiteto nuomonė dėl Pasiūlymo dėl naujo Europos konsensuso dėl vystymosi „Mūsų pasaulis, mūsų orumas, mūsų ateitis“

(2017/C 207/08)

Pranešėjas: Jesús Gamallo Aller (ES/EPP), Galisijos autonominės srities Vyriausybės generalinis direktorius, atsakingas už išorės santykius ir santykius su Europos Sąjunga

Pamatinis dokumentas: Komisijos komunikatas dėl pasiūlymo dėl naujo Europos konsensuso dėl vystymosi „Mūsų pasaulis, mūsų orumas, mūsų ateitis“

COM(2016) 740 final

POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Ižanga

1. pripažįsta, kad 2015 m. Jungtinių Tautų patvirtintoje Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. apibrėžta nauja plataus užmojo išsipareigojimų sistema, pagal kurią visos valstybės raginamos siekti permainingų, kad pereitų prie įtraukčių ir tvarių vystymosi strategijų tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu;
2. supranta, kad Darbotvarkė iki 2030 m. nuo pat pradžių sukurta kaip universali, todėl kiekviena šalis atskirai ir visos kartu, taigi ES ir jos valstybės narės, yra išsipareigojusios peržiūrėti savo nacionalinę politiką ir tarptautinius išsipareigojimus, kad suderintų juos su Darbotvarkės iki 2030 m. tikslais ir uždaviniais; tačiau atkreipia dėmesį, kad tai turi būti daroma ne tik nacionaliniu lygmeniu, bet ir ES regionų bei vietos valdžios institucijoms priklausančios politikos ir kompetencijos srityse;
3. pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės turi atlikti svarbų vaidmenį rengiant ir įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m.; šiuo požiūriu palankiai vertina komunikatuose *Tolesni veiksmai dėl tvarios Europos ateities*, *Europos pastangos užtikrinti tvarumą* ir *Visuotinė ES užsienio ir saugumo politikos strategija* numatytus veiksmus;
4. mano, kad Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. turi būti suprantama kaip daugelį lygmenų ir dalyvių apimanti darbotvarkė, kuria nustatomi įpareigojimai visoms valdžios institucijoms įvairiais lygmenimis (vietos, regionų, nacionaliniu ir tarptautiniu), taip pat kitiems nevyriausybinio lygmens socialiniams subjektams; kartu atkreipia dėmesį į tai, kad daugelis Darbotvarkės iki 2030 m. tikslų ir uždavinių yra tiesiogiai susiję su subnacionalinių valdžios institucijų veiklos sritimis ir kompetencija; todėl norint juos įgyvendinti reikia skatinti regionus ir vietos valdžios institucijas visapusiškai dalyvauti perkeliant DVT ir rengiant politiką jiems pasiekti;
5. pritaria Komisijai, kad reikia nustatyti naują konsensuą dėl vystymosi peržiūrint ir atnaujinant tai, dėl ko susitarta 2005 m., siekiant spręsti su Darbotvarke iki 2030 m. susijusias problemas ir reaguoti į tarptautinių aplinkybių ir vystomojo bendradarbiavimo sistemos pokyčius;
6. pritaria Komisijai, kad geriausias būdas patobulinti Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. yra sustiprinti ES ir jos valstybių narių bendradarbiavimo politikos koordinavimą; vis dėlto pabrėžia, kad dėl išsamaus Darbotvarkės iki 2030 m. pobūdžio ir jos tikslų tarpusavio sąsajų taip pat reikia skatinti didesnę tiek ES, tiek valstybių narių politikos nuoseklumą;

Pasaulinės problemos ir Darbotvarkė iki 2030 m.

7. atkreipia dėmesį, kad dėl globalizacijos pažangos pasaulis tapo integruotesnis ir sudėtingesnis, pasižymintis galios pasiskirstymo tarptautiniu lygmeniu ir jos pobūdžio pokyčiais, didesniais besivystančių šalių skirtumais, nauju pasaulinio skurdo pasiskirstymu, didėjančia nelygybe šalyse ir išsiplėtusia tarptautinių viešųjų gėrybių erdve; supranta, kad Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. yra aiškus bandymas reaguoti į pirmiau išvardytus pokyčius ir iššūkius, kylančius dėl vystymosi skatinimo artimiausiais dešimtmečiais;

8. pripažįsta Darbotvarkės iki 2030 m. universalų pobūdį, dėl kurio visoms šalims ir bendruomenėms tenka atsakomybė kartu dėti pastangas siekiant savo politiką suderinti su darbotvarkėje iškeltais tikslais; vis dėlto atkreipia dėmesį į būtinybę, kad šios pastangos būtų dedamos visais visuomeninės veiklos lygmenimis, įskaitant regionų ir vietos valdžios institucijas;

9. patvirtina, kad ketinimai, kuriais grindžiami DVT, verčia peržengti oficialios paramos vystymuisi (OPV) darbo sistemos ribas; supranta, kad, nors OPV ir toliau bus pagrindinis skurdžiausių šalių finansavimo šaltinis ir pokyčių kitose šalyse katalizatorius, naujoji darbotvarkė atveria platesnę perspektyvą, apimančią OPV nepriklausančius srautus ir priemones;

10. mano, kad būtinybė sutelkti ne tik paramai skirtus išteklius ir pajėgumus verčia imtis labiau strateginių veiksmų taikant įvairias dabartines tarptautinio lygmens bendradarbiavimo sistemas ir metodus; nors Šiaurės ir Pietų šalių bendradarbiavimui ateityje ir toliau teks svarbus vaidmuo, reikia, kad jis būtų labiau derinamas su Pietų šalių savitarpio ar trišalio bendradarbiavimo sistemomis; be to, atkreipia dėmesį į decentralizuoto bendradarbiavimo vaidmenį naujojoje darbotvarkėje skatinant subnacionalinius subjektus keistis patirtimi konkrečiose jų kompetencijos srityse; galiausiai mano, kad ES ir valstybių narių bendradarbiavimas turės būti labiau derinamas su įvairiais regionų ir daugiašaliais bendradarbiavimo mechanizmais atsižvelgiant į daugiapakopį požiūrį, kuriuo grindžiama Darbotvarkė iki 2030 m.;

11. mano, kad Darbotvarkei iki 2030 m. dėl jos plataus užmojo ir išsamaus pobūdžio reikia kuo daugiau ir kuo įvairesnių dalyvių, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, taip pat pilietinės visuomenės organizacijas, įmones, fondus, universitetus ar kitus tyrimų centrus, be kita ko, siekiant sutelkti ir išnaudoti pridėtinę vertę, kurią kiekvienas kuria pagal savo patirtį ir veiklos sritį;

ES atsakomieji veiksmai

12. remia siekį, kad ES ir valstybės narės prisiimtų tvirtą ir aktyvų įsipareigojimą įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m.; tam reikia skatinti nuolat integruoti DVT į visą viešąją politiką, taikomą ES visais lygmenimis: Sąjungos, nacionaliniu, regionų ir vietos; pabrėžia būtinybę subjektų taikomą politiką ir paskatas laipsniškai suderinti su darbotvarkėje iškeltais tikslais;

13. sutinka, kad ES išorės veiksams tenka itin svarbus vaidmuo įgyvendinant DVT, todėl palankiai vertina pažangą, pasiektą įgyvendinant šį uždavinį, vadovaujantis Europos Sąjungos sutartyje (ESS 21 straipsnio 2 dalis) ir Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV 208 straipsnis) apibrėžtais prioritetais; remia Komisijos tikslą, kad naujasis konsensusas dėl vystymosi padėtų įgyvendinti Europos Sąjungos išorės veiksmų prioritetus, kurie apibrėžti bendroje Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje;

14. remia Komisijos siekį gerinti vystymosi politikos derinimą su kitų sričių ES politika, vykdoma tarptautiniu lygmeniu, pavyzdžiui, humanitarinės pagalbos, prekybos, regioninės integracijos, sveikatos, švietimo, energetikos, žuvininkystės, žemės ūkio, aplinkos, mokslo ir technologijų, migracijos ir prieglobsčio ar Europos kaimynystės politika ir kt.; vis dėlto pabrėžia, kad nepakanka vien gerinti politikos koordinavimą; taip pat reikia didinti šios politikos ir tarptautiniu mastu nustatytą vystymosi tikslų nuoseklumą;

15. pritaria Komisijai, kad norint, jog atsakas būtų veiksmingas, reikia imtis bendrų veiksmų, kurie atitiktų bendrus Europos Sąjungos kriterijus; tačiau pabrėžia, kad šis derinimas turėtų vykti ne tik tarp ES ir valstybių narių, bet ir tarp pastarųjų ir regionų bei vietos valdžios institucijų, kurios turi dalį kompetencijos, reikalingos DVT įgyvendinti;

16. pritaria Komisijos ketinimui Europos Sąjungos ir valstybių narių vystomąjį bendradarbiavimą paremti teisėmis grindžiamu požiūriu, kad žmonės taptų vystymosi pastangų dalyviais ir būtų dėmesio centre; be to, mano, kad šis požiūris atitinka DVT ir principą „nė vieno nepalikti nuošalėje“, kuriuo grindžiama Darbotvarkė iki 2030 m., siekiant, kad vystymosi laimėjimai pasiektų silpniausius ir pažeidžiamiausius visuomenės sektorius;

17. sutinka su Komisija, jog reikia primygtinai reikalauti, kad lyčių lygybė būtų pagrindinė šio teisėmis grindžiamo požiūrio dalis ir paskatintų bendrus ES ir valstybių narių veiksmus vystomojo bendradarbiavimo srityje, taip pat decentralizuotą bendradarbiavimą, o tai susiję ne tik su kova su nelygybe šioje srityje, bet ir moterų teisių, didesnių galių visais lygmenimis ir galimybių gauti išsilavinimą skatinimu;

Mūsų bendri prioritetai

18. supranta, kad vienas pagrindinių ES ir valstybių narių vystymosi politikos tikslų yra remti su skurdu kovojančias šalis kartu gerinant pagrindinių socialinių paslaugų teikimo visiems gyventojams lygį ir kokybę, kaip nustatyta Darbotvarkėje iki 2030 m.; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad didelę dalį šių paslaugų teikia decentralizuoti administraciniai vienetai, todėl labai svarbu remti regionų ir vietos valdžios institucijas įgyvendinant DVT;

19. pritaria Darbotvarkės iki 2030 m. tikslui kovojant su nelygybe ir skatinant socialinę sanglaudą kurti įtraukią visuomenę; kartu mano, kad decentralizuoti administraciniai vienetai atlieka pagrindinį vaidmenį nustatant ir koreguojant socialinės atskirties ir marginalizacijos procesus, kuriuose išryškėja ši nelygybė;

20. mano, kad svarbu kurti taikią ir tinkamai valdomą visuomenę pašalinant nesaugumą bei smurtą ir stiprinant veiksmingą ir skaidriai veikiančias institucijas; atkreipia dėmesį į būtinybę, kad šis procesas vyktų piliečiams artimiausiu teritoriniu lygmeniu, remiant vietos ir regionų institucijų tobulinimą, kad būtų lengviau įdiegti piliečių, kurie yra įsipareigoję pasiekti Darbotvarkės iki 2030 m. tikslus, demokratinio dalyvavimo ir kontrolės mechanizmus; todėl globalios pilietybės mokymas turėtų tapti esminiu įvairių Vyriausybinių ir nevyriausybinių suinteresuotųjų subjektų ir dalyvių, priklausančių tarptautinei vystomojo bendradarbiavimo sistemai, politikos ir strategijų aspektu;

21. pritaria Darbotvarkės iki 2030 m. tikslui užtikrinti vystymosi procesų ekologinio tvarumo sąlygas gerinant gamtos išteklių valdymą ir pažeidžiamiausių ekosistemų apsaugą; vietos ir regionų valdžios institucijoms ir vėl tenka pagrindinis vaidmuo įgyvendinant šią politiką ir siekiant, kad tvarumas derėtų su susijusių bendruomenių ekonomine ir socialine pažanga; šis tikslas itin svarbus atsižvelgiant į 11-ą DVT, pagal kurį pabrėžiama būtinybė „padaryti miestus ir žmonių apgyventas vietas įtraukias, saugias, atsparias ir darnias“;

22. mano, kad svarbu skatinti šalis pasukti įtraukaus ir tvaraus ekonomikos augimo keliu, kad būtų galimybių kurti deramas darbo vietas, kaip numatyta Darbotvarkėje iki 2030 m.; atkreipia dėmesį į regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį skatinant šiuos procesus, kuriant gamybos struktūrą konkrečiose teritorijose, plėtojant susijusių šalių partnerystę ir įtraukiant mažąsias ir vidutines vietos lygmens įmones;

23. apskritai atkreipia dėmesį į decentralizuoto viešojo administravimo subjektų svarbą įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m.; pabrėžia galimą decentralizuoto bendradarbiavimo vaidmenį tokio pobūdžio subjektams dalijantis patirtimi ir įgūdžiais; ragina šiuo nauju konsensu dėl vystymosi pripažinti ir skatinti tokio bendradarbiavimo galimybes;

Partnerystė: Europos Sąjunga – Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo varomoji jėga

24. pripažįsta, kad nors kiekviena šalis turi būti atsakinga už savo pačios vystymąsi, DVT taps realybe tik sukūrus pasaulinį aljansą, apimančią visas šalis, daugiašales institucijas ir likusius socialinius subjektus, kurie bendradarbiautų kurdami įtraukias ir tvarias vystymosi strategijas, kaip to reikalaujama Darbotvarkėje iki 2030 m.; kartu patvirtina, kad regionų ir vietos valdžios institucijos turi prisidėti prie šio bendradarbiavimo savo pajėgumais ir ištekliais savo veiklos srityje;

25. pabrėžia ypač svarbų decentralizuoto bendradarbiavimo vaidmenį kuriant įvairius dalyvius apimančius aljansus, skirtus permainingoms besivystančiose šalyse skatinti kaip nurodoma Darbotvarkėje iki 2030 m.; šios formos bendradarbiavimo indėlis ir kitų formų papildomumas turi būti pripažintas naujajame konsensuse dėl vystymosi;

26. pabrėžia, kad Europos Sąjunga ir jos valstybės narės šiame pasauliniame aljanse turėtų skatinti koordinavimą, užduočių pasidalijimą ir nuoseklumą tarp dalyvių; mano, kad šį tikslą bus galima lengviau pasiekti, jei Europos Sąjunga ir jos valstybės narės stiprins bendrą programavimą vystomojo bendradarbiavimo srityje atsižvelgdamos į bendrą ir su šalimis partnerėmis suderintą viziją; tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad šiame dialogo ir derinimo procese būtina dalyvauti regionų ir vietos valdžios institucijoms;

27. be to, mano, kad šios koordinavimo pastangos veiklos požiūriu turi atsispindėti pradedant įgyvendinti bendras orientacines programas šalyse partnerėse; taip pat pabrėžia, kad svarbu, kai tik galima, imtis bendrų veiksmų nacionaliniu, regionų ir tarptautiniu lygmeniu ir tokiu būdu gerinti bendrą Europos Sąjungos ir jos valstybių narių veiksmų poveikį; be to, pabrėžia, kad decentralizuoto bendradarbiavimo dalyviai taip pat turi būti įtraukti į šių programų rengimo ir įgyvendinimo, o taip pat ir į jų stebėjimo ir vertinimo procesus;

28. primygtinai ragina, kad šalyse partnerėse, kai galima, būtų taikomos tokios bendradarbiavimo formos, pavyzdžiui, tiesioginė parama biudžetui arba ES patikos fondai, kurios palengvina koordinavimą tarp dalyvių ir leidžia įtraukti lankstesniu būdu naudoti išteklius šalyse partnerėse;

29. pritaria Komisijai, jog siekiant Darbotvarkės iki 2030 m. tikslų svarbu masiškai telkti viešuosius ir privačiuosius išteklius tiek šalyse, tiek ir tarptautiniu mastu, kaip nurodyta Akros veiksmų darbotvarkėje; šiuo požiūriu mano, jog viešieji išteklių turėtų būti naudojami siekiant sutelkti privačiuosius išteklius ir paskatinti juos skirti vystymosi reikmėms, šiuo tikslu taikant novatoriškas finansavimo priemones ir įvairias mišraus finansavimo formas (aukų ir paskolų derinys); vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, jog reikia tinkamai užtikrinti, kad sutelkti išteklių: i) skiriami siekti aiškaus vystymosi tikslo, ii) atitinka šalies partnerės prioritetus iii) akivaizdžiai papildo viešuosius išteklius; ir iv) kad jiems taikomi veiksmingi jų panaudojimo ir (arba) paskirties kontrolės mechanizmai ir nuolat stebimas nustatytų vystymosi tikslų įgyvendinimas;

30. pabrėžia, jog svarbu, kad į ES ir jos valstybių narių vystomąjį bendradarbiavimą siekiant DVT būtų pakviesta, sutelkta ir įtraukta kuo didesnis skaičius dalyvių, įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas, privatųjį sektorių, pilietinę visuomenę ir akademinę bendruomenę, turinčius atitinkamą kompetenciją, patirtį ir išteklius; atkreipia dėmesį į tai, kad decentralizuotas bendradarbiavimas yra ypač tinkama bendradarbiavimo forma šios rūšies įvairių subjektų aljansams tam tikroje teritorijoje skatinti ir formuoti; ragina Komisiją ir valstybes nares remti regionų ir vietos valdžios institucijas, kad jos į savo politiką galėtų įtraukti DVT; pabrėžia, kad decentralizuotas bendradarbiavimas yra labai tinkama sritis kurti globalaus pilietiškumo erdves siekiant skatinti piliečius apsvarstyti darnaus vystymosi tikslus, dalyvauti įgyvendinant viešąją politiką siekiant šių tikslų ir stebėti Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimą;

31. pažymi, jog svarbu stiprinti šalių partnerių techninius ir institucinius pajėgumus, kad jos, kaip numatyta Darbotvarkėje iki 2030 m., galėtų paskatinti perėjimą prie įtraukčių ir tvarių vystymosi strategijų; atkreipia dėmesį į tai, jog svarbu, kad šis procesas taip pat pasiektų šalių partnerių decentralizuotus administracinius vienetus;

32. pabrėžia, kad ES ir jos valstybių narių vystomojo bendradarbiavimo srityje atitinkami išteklių turėtų būti paskirstyti laikantis aiškių ir skaidrių taisyklių ir atsižvelgiant į šalių partnerių poreikius, struktūrinius trūkumus ir gebėjimą sutelkti alternatyvius išteklius; kartu primygtinai ragina skirstant išteklius ir vykdant veiklą vadovautis principu „nė vieno nepalikti nuošalėje“;

33. pažymi, kad atsižvelgiant į tai, mažas pajamas turinčioms šalims ir visų pirma mažiausiai išsivysčiusioms šalims, taip pat nestabilioms valstybėms arba šalims, kuriose vyko konfliktas, turi būti teikiama pirmenybė ir palankiomis sąlygomis teikiama tarptautinė ES ir valstybių narių pagalba;

34. vis dėlto įspėja, kad didelė vidutinės pajamas turinčių šalių grupė turi rimtų struktūrinių trūkumų ir padėtis jų viduje yra labai skirtinga, institucijos pažeidžiamos ir visuomenė susiskaidžiusi; vystomasis bendradarbiavimas, įskaitant finansinį bendradarbiavimą, gali padėti šioms šalims įveikti sunkumus ir paskatinti darnaus vystymosi procesą, kuris taip pat sustiprins jų gebėjimą aktyviau dalyvauti įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m.;

35. mano, kad tvarkinga migracija gali paskatinti pažangą tiek kilmės, tiek ir kelionės tikslo šalyse, be to, ji gali būti naudinga ir patiems migrantams; laikosi nuomonės, kad tinkamas migracijos valdymas turi būti įtvirtintas vystymo priemonėse, suteikiančiose reguliavimo sprendimus ir deramą paramą, kad migrantams būtų užtikrinta žmogaus teisių apsauga per visą persikėlimo kelionę ir kelionės tikslo šalyje ir suteiktos galimybės savo kilmės šalyse, kad būtų mažinamas nekontroliuojamų migrantų srautų daromas spaudimas;

36. konstatuoja, kad vystomojo bendradarbiavimo priemonės neapsiriboja tik tarptautine pagalba, jos apima išteklius, kurių nors ir negalima įskaičiuoti į oficialią paramą vystymuisi, tačiau jie gali turėti poveikio kuriant vystymosi galimybes; mano, kad į ES ir jos valstybių narių vystomąjį bendradarbiavimą turi būti aktyviai įtraukiamos šios priemonės,

o naudojami šaltiniai ir priemonės pritaikomos prie atitinkamų kiekvienos šalies partnerės, įskaitant vidutines pajamas turinčių šalių, sąlygų;

37. remia Komisijos pasiūlymą imtis plataus užmojo Išorės investicijų plano, skirto sutelkti privačias investicijas, sustiprinti techninę paramą siekiant tinkamai parengti vietos valdžios institucijų ir įmonių projektus ir sukurti gerą verslo aplinką, tinkamai atsižvelgiant į vietos ir regionų valdžios institucijų prioritetus teritorinio vystymosi srityje; mano, kad šis planas turi derėti su Darbotvarkėje iki 2030 m. nustatytais tikslais ir turi būti sudarytos vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimui palankios sąlygos, kad jis būtų tinkamai įgyvendintas;

38. pritaria Komisijos nuomonei, kad svarbu remti regionines integravimo priemones, stiprinančias vystymosi procesus susijusiose šalyse ir gerinančias regionų viešųjų gėrybių teikimą, ir taip siekiant geresnio Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo; daro prielaidą, kad kaimynystės politika bus peržiūreta atsižvelgiant į naujus, su Darbotvarkė iki 2030 m. susijusius prioritetus; kartu nurodo būtinybę įgyvendinant šią politiką tinkamomis paramos priemonėmis stiprinti regionų bendradarbiavimą;

Europos Sąjungos poveikio stiprinimas

39. pabrėžia, jog būtina toliau dėti pastangas gerinti vystomojo bendradarbiavimo veiksmingumą ir laikytis Romoje, Paryžiuje, Akroje ir Pusane vykusiuose aukščiausio lygio susitikimuose priimtų susitarimų; kartu mano, jog svarbu remti institucinių gebėjimų stiprinimą šalyse partnerėse ir, be kita ko, jas raginti savo nacionaliniuose planavimo dokumentuose atsižvelgti ir į svarbiausius vietos ir regionų valdžios institucijų prioritetus, siekiant, kad bendradarbiavimo pastangos duotų vaisių ir atspindėtų kiekvienos konkrečios teritorijos ir jos gyventojų poreikius;

40. daro prielaidą, kad vien vystomojo bendradarbiavimo nepakanka Darbotvarkėje iki 2030 m. reikalaujamoms permainoms finansuoti; todėl pabrėžia, jog būtina, kad ES ir jos valstybės narės bendradarbiavimą naudotų kaip priemonę papildomiems ištekliams pritraukti, kurie būtų iš kitų šaltinių ir veiktų kaip katalizatorius kuriant kitas paskatas ir skatinant teigiamas permainas besivystančiose šalyse;

41. dar kartą patvirtina, kad ES šalys turi laikytis savo pažadų, jei nori tarptautinėje arenoje būti laikomos patikimomis ir rodyti pavyzdį; todėl mano, kad šalys turėtų siekti ES tikslų, susijusių su tarptautine vystymosi finansavimo darbotvarkė; taip pat remia tikslą, kad šalys vykdytų Jungtinių Tautų bendrojoje klimato kaitos konvencijoje priimtus išsipareigojimus, įskaitant susitarimus dėl aplinkos srities finansavimo;

42. patvirtina, kad bendradarbiavimą reikia pritaikyti prie priemonių ir veiksmų, kurie, neapsiribodami vien pagalba, taikomi tarptautinėje sistemoje vystymosi procesams remti, aprėpties; todėl pritaria tam, kad būtų stebimos EBPO pastangos nustatyti naują vystymosi finansavimo priemonių matą, įskaitant Visos oficialios paramos darniam vystymuisi (angl. *Total Official Support for Sustainable Development*) sukūrimą;

43. pripažįsta, kad daugeliui Darbotvarkėje iki 2030 m. išvardytų problemų nėra veiksmingų techninių sprendimų, todėl būtina ieškoti kūrybiškumu, žiniomis ir technologinėmis bei socialinėmis inovacijomis grindžiamų alternatyvų; mano, kad šioje srityje decentralizuotas bendradarbiavimas gali atlikti svarbų vaidmenį perduodant vietos ir regionų lygmeniu sukauptą patirtį;

44. pažymi, kad Darbotvarkės iki 2030 m. nebus galima įgyvendinti tol, kol nebus žymiai pagerintas politinių priemonių nuoseklumas atsižvelgiant į visų viešosios politikos priemonių daromą poveikį vystymosi tikslams; primygtinai ragina siekti pažangos užtikrinant ne tik viešųjų veiksmų (horizontalųjį), bet ir įvairių valdžios (vietos, regionų, nacionalinio ir Bendrijos) lygmenų darnumą, taikyti visų valdžios institucijų požiūrį įgyvendinant viešąją politiką ir trumpalaikes, vidutinio laikotarpio ir ilgalaikes programas;

45. atkreipia dėmesį į tai, kad visi ES bendradarbiavimo dalyviai turi stengtis užtikrinti kiekvieno iš jų sutelktų išteklių skaidrumą; mano, kad pirmiausia valdžios institucijos (Bendrijos, nacionalinės, regionų ir vietos) turi dėti pastangas šioje srityje ir tokiu būdu pagerinti atskaitomybę ir savo intervencijų veiksmų kokybę;

46. mano, kad permainas skatinančius veiksmus reikia įtvirtinti teritorijos lygmeniu įtraukiant vietos dalyvius ir pasitelkus decentralizuotą bendradarbiavimą; tai būtų geriausias būdas skatinti intensyvų ir platų perėjimo prie įtraukčių ir tvarių vystymosi modelių procesą;

47. šiuo požiūriu pakartoja savo pasiūlymą prisidėti prie Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo ir žinių bei patirties mainų su kitomis valdžios institucijomis ir su institucijomis partnerėmis besivystančiose šalyse šiuo tikslu naudojant regionų ir vietos valdžios institucijų informacijos ir diskusijų vystymosi klausimais platformą, kas dveji metai vykstantį dialogą decentralizuoto bendradarbiavimo klausimu (konferenciją), tarptautinius Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių regionų ir vietos valdžios asamblėjos (ARLEM) ir Rytų partnerystės šalių vietos ir regionų valdžios institucijų konferencijos (CORLEAP) forumus; norėtų skatinti ir koordinuoti Europos Sąjungos vietos ir regionų valdžios institucijų decentralizuotą bendradarbiavimą su kaimyninių šalių vietos ir regionų valdžios institucijomis įgyvendinant konkrečias iniciatyvas, pavyzdžiui, Libijai skirtą Nikosijos iniciatyvą;

48. mano, kad svarbu vykdyti veiksmingą komunikacijos darnaus vystymosi klausimais politiką, kuri padėtų susidaryti labiau informacija pagrįstą iššūkių ir politikos, kurią reikia įgyvendinti, viziją ir paskatintų sąmoningesnę ir aktyvesnę piliečių pritarimą vystomajam bendradarbiavimui ir įsipareigojimams pagal Darbotvarkę iki 2030 m. suprantant kaip investiciją į ateitį; be to, Europos piliečiams reikia paaiškinti vystomojo bendradarbiavimo tikslų svarbą, supažindinti juos su šios politikos teikiama abipuse nauda, pavyzdžiui, kuriamomis regioninėmis stabilumo zonomis; galiausiai reikia užtikrinti didesnę įvairių procese dalyvaujančių subjektų, pavyzdžiui, vietos ir regionų valdžios institucijų, o tarp jų – atokiausių regionų valdžios institucijų, veiksmų matomumą, nes šie regionai jau daugelį metų vykdo sėkmingą bendradarbiavimo su kaimyninėmis šalimis politiką;

Mūsų įsipareigojimų vykdymas

49. pritaria tam, kad visos bendradarbiavimo šalys savo ataskaitų teikimo sistemas ir stebėsenos rodiklius palaipsniui pritaikytų prie Darbotvarkės iki 2030 m. turinio; taip pat remia tai, kad ketinama rengti bendras ataskaitų santraukas apie Darbotvarkės iki 2030 m. srityje padarytą pažangą, kurias būtų galima pateikti Jungtinių Tautų aukšto lygio politiniams forumams; primygtinai ragina, kad regionų ir vietos valdžios institucijos aktyviai dalyvautų rengiant šias ataskaitas ir informuotų apie savo kompetencijos ir decentralizuoto bendradarbiavimo srityse įgyvendintus veiksmus;

50. sutinka su Komisija, kad būtina stiprinti statistines sistemas Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimui stebėti; atkreipia dėmesį į tai, kad taip pat reikėtų stiprinti informacijos rinkimą regionų ir vietos lygmeniu siekiant užtikrinti pažangą visuose sektoriuose ir teritorijose.

Briuselis, 2017 m. vasario 8 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA